

Enskild motion

Motion till riksdagen 2017/18:1264

av **Finn Bengtsson (M)**

Neutrala förpackningar och tryckfrihetsförordningen

Förslag till riksdagsbeslut

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att tryckfrihetsförordningen bör bibehållas oförändrad i de avseenden som är av betydelse för frågan om införande av regler om neutrala förpackningar och tillkännager detta för regeringen.

Bakgrund

Mediegrundlagskommittén har haft ett regeringsuppdrag att granska bland annat tryckfrihetsförordningen (TF) ur perspektivet om den skulle utgöra ett hinder för varningstexter på tobaksförpackningar. Kring att ha laglig tillgång till en sådan möjlighet råder bred politisk enighet.

Men i februari 2016 fick kommittén ett tilläggsdirektiv av regeringen att utreda så kallade neutrala förpackningar, det vill säga förpackningar där inget varumärke alls får förekomma och produktnamnet endast figurerar i ett standardiserat och mycket stiliserat typsnitt. Kring möjligheten att ha laglig rätt att tvinga fram neutrala förpackningar råder dock ingen politisk enighet.

Mediegrundlagskommittén överlämnade sitt betänkande (SOU 2016:58) till regeringen den 15 september 2016. Kommittén föreslår där bland annat en ny reglering av krav på varningstexter och annan produktinformation på exempelvis förpackningar som omfattas av TF. Men kommittén gör också vissa uttalanden kring fenomenet med neutrala förpackningar. De senare kan sammanfattas med att i dagsläget så är krav på neutrala förpackningar i strid mot TF (sidan 464 i betänkandet).

Motivering

Majoriteten i Mediegrundlagskommittén tar inte ställning i sakfrågan om förekomst av neutrala förpackningar, men påpekar i betänkandet att frågan kom som en sen

beställning från regeringen för kommitténs arbete och att grundlagsändringar i Sverige endast bör ske med bred parlamentarisk enighet (s. 464). Emellertid presenterar majoriteten i kommittén ett förslag på att införa en delegationsbestämmelse i TF som en tänkbar lösning på hur neutrala förpackningar kan införas (s. 469).

Alliansens ledamöter i kommittén har reagerat negativt på detta och tillfört ett särskilt yttrande där man i skarpa ordalag anger att man inte ställer sig bakom en ändring i TF som möjligen kan skapa ett utrymme för att tvinga fram neutrala förpackningar på marknaden.

Alliansens ledamöter har också fått stöd för denna åsikt av bland andra Svensk Industriförening och Svenskt Näringsliv. Även Patent- och registreringsverket (PRV) har tidigare i frågan påtalat att införandet av ett krav på neutrala förpackningar skulle innebära en ingripande åtgärd gentemot innehavaren av figurmärken. I praktiken skulle kravet innebära att innehavaren berövas möjligheter till användning av allt annat än ett ordmärke på förpackningen. Därmed begränsas möjligheten till exempelvis användningen av ett figurmärke (remissyttrande 2016-06-16 över betänkande SOU 2016:14).

Vidare konstaterar PRV i remissyttrandet ovan att det inte kan uteslutas att ett krav på neutrala tobaksförpackningar kan komma att strida mot Tripsavtalet och Europaparlamentets och rådets direktiv 2008/95/EG av den 22 oktober 2008 om tillnärmningen av medlemsstaternas varumärkeslagar (varumärkesdirektivet).

Med så allvarliga invändningar vill jag att utskottet med bifall av denna motion ger regeringen tillkänna vad som föreslås kring TF och neutrala förpackningar. Jag är medveten om att utskottet ännu inte har haft möjlighet att ta ställning till en likalydande motion från förra riksmötet 2016/17. Jag väljer dock att lägga denna motion igen i år för att visa ärendets betydelse.

Finn Bengtsson (M)